„ПОВСТАНЕ про Україну!"

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 14-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, SEPTEMBER 14, 1978 No. 197. VOL. LXXXV.

ПРОФ. О. ПРІЦАК ВІДБУВАЄ НАУКОВУ ПОЇЗДКУ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Проф. д-р Омелян Пріцак

Кембрідж (ФКУ) — Дня 2-го вересня ц. р. проф. д-р Омелян Пріцак, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ), відлетів на Далекий Схід. Ціллю його подорожі є Корея та Японія. Обі ці країни, крім багатьох противенств (від 1910 до 1945 рр. Корея була колонією Японії) мають багато спільного. Перш усього, як в корейській, так і в японській мовах є елементи, які їх зв'язують із алтайськими мовами Евразійського степу, мовами володарів степових кочових держав. Крім того, зв'язує Корею і Японію китайська культура та буддизм, який до Кореї проникнув у четвертому столітті по Христі, а корейські місіонарі (разом з китайською культурою) принесли його до Японії у шостому столітті.

Поміж 4-10 вересня відбудеться в Сеулі засідання Корейської Національної Академії Наук, що займатиметься проблемами зв'язків поміж корейською та алтайськими мовами. На головного доповідача запросили авторитетного знавця проблеми, власне ак[illegible] О[illegible]ана Пріцака. С[illegible]дується наукова [illegible]ія до історичних [illegible], між іншим до Кйон[illegible], столиці давньої ко[illegible]ської держави Сілля ([illegible]8-935). Згадати б, що [illegible]овідний кореаніст та алтаїст, проф. Ґі-мун Лі, слухав алтаїстичних та тюркологічних лекцій проф. О. Пріцака в Гамбурзі та Гарварді.

З Кореї О. Пріцак полетить до Токіо, де його зустрічатиме найбільший японський лінгвіст Шіро Гатторі, провідний член Японської Академії Наук.

У Токіо в Японській Академії Наук проф. О. Пріцак читатиме доповідь про нововідкритий хазарський документ; а у провідній сходознавчій установі Тойо Бунко матиме доповідь про половців та їх історичну ролю.

Із Токіо проф. Пріцак переїде до давньої японської столиці Кйото, де оглядатиме історичні пам'ятки та читатиме в університеті доповідь про юдаїзацію хазарів.

Чергова запинка — це Осака; в місцевому університеті турколог проф. Ямода слухав колись лекцій проф. О. Пріцака.

Останньою станцією побуту проф. Пріцака в Японії буде місто Саппоро на острові Гоккайдо. Тамошній університет має два відомі центри: північно-азійських мов і слов'янський. В обох центрах проф. Пріцак читатиме доповіді, у першому — на алтаїстичну тему, а в другому — на україністичну: „Історичне значення Запорозьких козаків". Професор сибірських мов в університеті Гоккайдо Джіро Ікеґамі студіював в Гамбурзі у проф. Пріцака тенґузькі мови.

У Японії є кілька україністів, між ними провідний є Казуо Накаі. Проф. О. Пріцак відбуде з ними зустріч у справі близької співпраці поміж Гарвардським Науковим Центром та японськими україністами.

Дня 25-го вересня ц. р. проф. О. Пріцак повернеться додому.

Проф. К. Біда й Яр Рудницький взяли участь у Міжнародній Мовознавчій Конференції в Оттаві

Оттава (ОУПС). — Тут у приміщеннях Оттавського (двомовного)університету відбулася в днях 28-31-го серпня перша Міжнародна Конференція Історії Мовознавства з участю понад сотні представників мовознавчої науки з різних країн (крім СССР). Організатор Конференції, проф. Конрад Кернер, відкрив її вступним словом 28-го серпня, пояснюючи цілі й її програму. Ректор Оттавського університету о. д-р Рожер Ґіндон привітав учасників, між якими були теж і українці: проф. Констянтин Біда й проф. Яр. Рудницький. Першу пленарну доповідь на тему „Мовної свідомости як чинника в історії мовознавства" виголосив проф. Р. Австерліц із Колюмбійського університету в Ню Йорку. В програмі конференції була одним-одна українська доповідь: дня 30-го серпня проф. К. Біда говорив на пленарній сесії на тему: „Ранні граматики церковно-слов'янської мови". В дійсності ця доповідь була присвячена українським філологам XVI та початку XVII ст., а саме авторам греко-слов'янської граматики „Адельфотес", яка вийшла у Львові в 1591 р., граматиці Лаврентія Зизанія з 1596 р. та граматиці Мелетія Смотрицького з 1619 р. Проф. Біда підкреслив солідне знання українських авторів старинних грецьких і латинських граматик тих авторів як Донатус, Прісціян Ляскаріс, Меляхтон, Крусіус, Кленардус й Альварез, вказав на запозичення граматичної системи цих авторів, у граматиках Зизанія та Смотрицького, підкреслив велике значення піонерської праці Смотрицького у слов'янській філології, праці, з якої користали через повних два століття східно - і південно-слов'янські автори, включно з Ломоносовим, основником російської літературної мови, сербських, хорватських, болгарських і також румунських авторів. Вказуючи на значення, характер і вплив праці Смотрицького, він теж перевів порівняння між працею Смотрицького і працями таких визначних старинних авторів граматик, як Діонізій Александрійський, Донатус і Прісціян.

В Ірані відбуваються арешти

Тегеран, Іран. — Пресове агентство ЮПІ повідомляє, що військова влада в Ірані заарештувала бувшого міністра, його двох заступників і шістьох інших осіб, обвинувачуючи їх у корупції. Як інформують з достовірних джерел, сподіваються, що буде більше арештів з числа бувших міністрів і високих урядовців. З цією метою, як пише газета „Етталает", воєнна влада не дає дозволу на виїзд багатьом бувшим урядовцям, хоч частині з них пощастило виїхати за кордон.

„ВЕРШИННА КОНФЕРЕНЦІЯ" ВСТУПИЛА В РІШАЮЧУ СТАДІЮ

Кемп Дейвід, Мериленд. — Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, який продовж „вершинної конференції" в справі можливого замирення на Близькому Сході сповняє ролю речника трьох учасників конференції, тобто ЗСА, Ізраїля та Єгипту, у понеділок, 11-го вересня, повідомив, що конференція вступила „в ще більш напружену стадію" і що президент Джіммі Картер, прем'єр Менахем Беґін і президент Анвар ель-Садат розпочали „ще більш інтенсивні заходи розв'язати важливі розбіжності".

Підкреслюючи, що „поважні різниці в поглядах далі існують", Повелл сказав, що покищо „не оправданий ані надмірний оптимізм, ні надмірний песимізм", і тільки час остаточно роз'яснить справу.

Як відмічують коментатори, Вашінгтон від самого початку „вершинної конференції" старається не збуджувати надмірних сподівань, щоб потім не наступило велике розчарування. Повелл у всіх своїх заявах застосовує принцип „балансу", тобто говорить про „прогрес" і про „поважні розбіжності в поглядах".

У понеділок рано президент Картер відбув двогодинну нараду з президентом Садатом, а по полудні того дня переговорювали інші члени урядів ЗСА та Ізраїля. Як відомо, минулої неділі президент Картер відбув подібну нараду з прем'єром Беґіном.

Хоча пресовий секретар Повелл далі відмовляється входити в подробиці щодо перебігу „вершинної конференції", щоб не пошкодити переговорам, то на підставі інформацій з інших джерел припускають, що прем'єр Беґін кілька днів тому представив пропозиції Ізраїля щодо розв'язки таких проблем, як майбутність окупованих арабських територій на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази, запевнення безпеки Ізраїля і полагодження проблеми палестинських арабів, а відтак американська делегація запропонувала деякі зміни і тоді пропозиції передано єгиптянам. Коментатори твердять, що вислід „вершинної конференції" тепер до великої міри в руках президента Садата, який може погодитися на згадані пропозиції, або відкинути їх.

Продовжуються суперечності щодо вбивства Кеннеді

Вашінгтон. — Спеціяльна Комісія Палати Репрезентантів для розгляду атентатів, яка переводить нову серію переслухувань відносно вбивства президента Джона Ф. Кеннеді в 1963-му році, протягом останніх кількох днів чула суперечні твердження спеціялістів в тій справі.

Визначний знавець пальної зброї Джордж Монті Луц заявив, що погоджується з висновком Комісії Воррена, яка розглядала справу атентату, що вбивник президента Кеннеді, Лі Гарві Освалд, діяв одинцем і що не було жадної змови, бо Освалд цілком легко міг стрілити з рушниці три рази протягом кільканадцятьох секунд, коли автомобіль Президента їхав вулицею в Далласі, Тексас.

Однак, спеціялісти в ділянці акустики, д-р Джеймс Барджер, прослухавши магнітофонний запис на апараті поліційного мотоцикла, який припадково був включений під час атентату, заявив конґресменам, що існує можливість, що тоді впало чотири, а не три постріли, і тому виринула можливість, що не тільки Освалд, але і якась друга особа чи особи стріляли до Президента. Отже існує можливість, що висновки Комісії Воррена відносно вбивства президента Кеннеді були помилкові. Проте, сам д-р Барджер підкреслив, що тільки на 50 відсотків певний, що таки впало чотири постріли.

Згадана Комісія Палати Репрезентантів розпочала переслухування минулого тижня, щоб остаточно покласти край різним теоріям і здогадам щодо вбивства президента Кеннеді, які поширюються від дня самого атентату.

ГУБЕРНАТОРИ КЕРІ І ҐРАССО ПЕРЕМОГЛИ В ПРАВИБОРАХ

Губернатор Гю Кері з членами своєї родини виходить з виборчого льокалю після голосування

Ню Йорк. — Губернатор Ню Йорку Гю Кері і губернатор Коннектикат пані Елла Т. Грассо перемогли в правиборах у вівторок, 12-го вересня, і здобули кандидатуру Демократичної партії на перевибір в листопаді ц. р. Губернатор Кері переміг двох суперників, заступника губернатора Мері Енн Крупсак та стейтового сенатора Джеремію Блюма, які визнали свою поразку та заповіли, що у виборах підтримуватимуть свого переможного суперника, який змагатиметься з республіканським кандидатом Перрі Дурєєм, теперішнім лідером Республіканської меншости в стейтовій Асамблеї. Також губернатор Елла Т. Грассо в Коннектикат перемогла у правиборах свого демократичного суперника, що ним був заступник Роберт Кілліян, і в листопадових виборах змагатиметься з республіканським кандидатом Роналдом Сарасіном, який у вівторкових правиборах не мав республіканського суперника.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ ВІЙСЬКОВОЮ ПЕРЕВАГОЮ

Бонн, Західня Німеччина. — Західньонімецький міністер оборони Йоґан Апель, виступаючи з промовою на конференції Соціял-демократичної партії в Касселі, заявив, що постійні зброєння Москви ведуть до щораз більшої загрози для Західньої Европи, а в першу чергу для Німеччини, яка є виставлена на перший удар совєтської і сателітньої зброї. Це порушення рівноваги в зброєнні, яке щораз більше виявляється та про що раніше інформував Міжнародний Інститут для стратегічних студій в Лондоні, цілком захитало співжиття між державами з різними суспільно-господарськими і політичними формами, — підкреслив міністер Апель, промову якого сильно оплескували головно молоді соціял-демократи. Апель подав при тому декілька цікавих фактів про зростання совєтського озброєння і підкреслив, що, згідно з опінією західніх спеціялістів, число совєтських ракет з атомовими головками, скерованими на Західню Европу, набагато збільшилося в останньому часі. Проте, СССР хоче не тільки здобути перевагу у стратегічній атомовій зброї, але також конвенційній, якою він вже сьогодні значно перевищує держави Північно-Атлантійського Оборонного Союзу. При тому совєти постійно уліпшують свою конвенційну зброю, допасовуючи її до сьогоднішніх потреб. Все це робиться в той час, — заявив західньонімецький міністер, — як ведуться широкі світові і европейські розмови про загальне роззброєння і скорочення стратегічної зброї.

Міністер Апель дуже критично поставився до тих держав Европи, які досі відмовляються збільшити свої оборонні бюджети, думаючи, що сьогодні чи завтра прийде до загального роззброєння. За його словами, переговори ще зовсім не означають, що Захід повинен цілковито роззброїтися і стати тереном Третьої світової війни, чи жертвою інших потуг. Апель вважає, що з совєтами треба до певної міри переговорювати з позиції сили, мавши в запіллі добре озброєні армії, які гарантуватимуть успішність переговорів.

Не зважаючи на факти, Апель, як і його попередник на цьому пості, не втрачає ще надії на здійснення і продовження політики відпруження, бо в атомовій добі народи не мають перед собою жадної майбутности і тому мусять зі собою тісно співпрацювати. Очевидно, міністер Апель не має рецепти, як це робити, але він висловлює надію, що події всередині СССР і відосередні рухи в сателітних країнах змусять Москву поступитися.

Кеннеді говорив з Брежнєвим про еміграцію

Вашінгтон. — Ройтер інформує, що сенатор Едвард Кеннеді, демократ з Массачузетс, заявив в понеділок, 11-го вересня ц. р., кореспондентам, що Совєтський Союз погодився розглянути справу еміграції 18-ох родин і видати їм право виїзду до Ізраїля чи до З'єднаних Стейтів Америки згідно з їхнім бажанням. Кеннеді, який недавно повернувся із 6-денної візити до СССР, де він брав участь у міжнародній конференції здоровельного забезпечення і зустрічався там при цій нагоді з Леонідом І. Брежнєвим, генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР, та іншими совєтськими верховодами, порушував, головно у майже двогодинній розмові з Брежнєвим, справу еміграції. Між тими, які одержать право виїзду, є також відомий совєтський науковець, член Академії Наук, д-р Бенджамін Левіч, якому совєтська влада відмовляла візи з причини „наукової заангажованости", боячись, що він, мавши в минулому доступ до засекречених документів, може їх використати для антисовєтської пропаганди на Заході. Візу одержать також Борис Кац і його родина та ряд інших осіб. Кеннеді при тому підкреслив, що він залишив Москву з переконанням, що 18 родин, за яких він вставлявся, одержать право виїзду на Захід.

Жидівські групи в ЗСА, очевидно, з вдоволенням прийняли заяву сенатора Кеннеді та склали йому таки в часі тривання пресової конференції подяку за його старання. „Я уважаю, що звільнення д-ра Левіча спричиниться до зменшення напруження між ЗСА і СССР", — заявив сенатор Кеннеді, бо його справа була причиною багатьох кампаній на Капітолі". До злагіднення ситуації можуть спричинитися, на думку Кеннеді, також приспішені переговори про скорочення стратегічної зброї.

Змінюють плян закордонної поїздки Ніксона

Сан Клементе, Каліфорнія. — Коли в кінці серпня речники колишнього президента Ричарда Ніксона, який зрезиґнував з президентури в серпні 1974-го року у зв'язку з Вотерґейтською аферою, інформували про його заплановану подорож за кордон, тоді повідомили, що він правдоподібно відвідає комуністичний Китай, де вже раніше побував двічі, як також зупиниться у кількох країнах Західньої Европи. Проте, ті самі речники тепер натякають, що Ніксон не відвідуватиме червоного Китаю ані Західньої Европи, натомість плянує поїздку до кількох країн Азії, Східньої Европи та Африки.

Подорож Ричарда Ніксона, як твердять коментатори, це черговий крок в його стараннях повернутися до публічного життя. Поїздка має розпочатися вже цього місяця.

Маршруту цієї поїздки ще не оприлюднено, але з достовірних джерел інформують, що Ричард Ніксон правдоподібно відвідає малу арабську державу Оман, Іран, Філіппіни, Тайланд, Сінгапур, кілька африканських країн і комуністичну Румунію. Існує теж можливість, що колишній Президент відвідає Австралію, хоча австралійський прем'єр Малколм Фрезер заявив, що ці відвідини можуть бути „тільки приватною візитою" і що він не плянує зустрічатися з Ніксоном.

Близькі дорадники Р. Ніксона підкреслюють, що він плянує відвідати „важливі із стратегічного погляду держави", але не включатиме в свій маршрут тих країн, місцеві власті яких, чи американський уряд могли б інтерпретувати, що він „втручається у закордонну політику президента Джіммі Картера".

УКРАЇНСЬКІ БАПТИСТИ У ЗСА ВІДБУЛИ 33-ІЙ З'ЇЗД

Ашфорд, Конн. (В. Григоренко). — У днях від 1-го до 4-го вересня ц. р., тут на Євангельській Біблійній Оселі відбувся 33-ій З'їзд Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА. Особливістю цього З'їзду було відзначення 60-их роковин Першого Всеукраїнського З'їзду Баптистів у Києві, який Баптистське Братство України вперше у своїй історії могло відбути цілком свобідно без репресій і переслідування та яким під час незалежности Української Держави представники З'їзду заманіфестували перед українським народом і перед цілим світом існування Української Баптистської Церкви. Спеціяльний реферат з цієї нагоди відчитав голова ОУЄвБЦерков у ЗСА паст. В. Домашовець. У ньому він накреслив величі тієї події та її важливість для Українського Баптистського Братства й для українського народу.

Уже в п'ятницю прибуло чимало гостей і делегатів, а між ними з окремою радістю на цьому святі паст. О. Р. Гарбузюк — голова ВЄвББратства, чільні представники Об'єднання і його члени вітали новообраного головного предсідника Українського Народного Союзу д-ра Івана Флиса, який вперше в історії УНС і ОУЄвБЦерков у ЗСА особисто прибув на цей історичний З'їзд.

У цей день по полудні вся Управа, а потім ще Екзекутивна Управа ОУЄвБЦерков у ЗСА відбули свої важливі ділові наради. Вечором паст. В. Домашовець офіційно відкрив 33-ій З'їзд і відзначення 60-річчя ПВЗБ у Києві, запрошуючи паст. М. Бездітка перечитати Слово Боже, а паст. д-ра І. Кмету-Єфимовича й паст. д-ра І. Беркуту помолитися. Д-р І. Кмета-Єфимович, очевидець тих славних подій незалежности України і великого духовного пробудження України першої чверті нашого сторіччя, у надхненній молитві просив про рясні благословення Божі на український народ, на Баптистське Братство

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЧЕСЬКІ ЧЕРВОНІ НЕ ПЕРЕПУСТИЛИ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ НА КОНҐРЕС У КРАКОВІ

Ню Йорк. — Чехо-Словацькі власті в Братиславі відмовилися пропустити через територію ЧСР автомобіль, в якому 19-го серпня ц. р. їхав до Кракова на 13-ий Ономастичний конґрес проф. д-р Олекса Горбач, професор Франкфуртського університету, та його дружина Анна Галя Горбач, хоч обоє мали проїздні візи, видані амбасадою ЧСР в Бонні—інформують з достовірних джерел. Формально відмовлено переїзд лиш д-р Анні Горбач, а фактично і її чоловікові, поскільки вони на зміну проводили автомобілем. Пам'ятаючи про загадкову смерть, мовляв, від серцевого удару, празького українця-фольклориста д-ра Ореста Зілинського в 1976-му році під час його екскурсії в горах східної Чехо-Словаччини, проф. Горбач вирішився сам без свідка їхати через територію ЧСР і повернувся до Відня. До президії конґресу в Кракові він вислав протестну телеграму, а згодом обширного листа, як теж до Міжнародного Ономастичного Центру в Лювені, в яких він висловив сумнів про доцільність відбувати міжнародні симпозіюми в країнах, які застосовують такі репресії у відношенні до учених.

Проф. Горбач рівночасно вислав листа до міністерства закордонних справ в Бонні, бо там він зголошував свою поїздку на конґрес в Кракові. Одночасно проф. Горбач поставив вимогу перед амбасадою ЧСР в Бонні звернути йому пов'язані з поїздкою кошти та вислав протест до міністерства закордонних справ у Празі.

На конґресі в Кракові організатори запросили проф. Горбача відчитати доповідь 21-го серпня на тему „Польські місцеві назви в Україні", резюме якої появилося в збірці доповідей, а 22-го серпня він мав бути предсідником однієї з наукових сесій в топономастичній секції конґресу. Дружина проф. Горбача була теж запрошена на конґрес.

Ле Мойн коледж продовжуватиме курс економіки України

Сиракюзи, Н. Й.(Н. Н.). — Департамент економіки Ле Мойн коледжу в Сиракюзах, Н. Й., у своїй програмі на осінній семестр 1978 р. знову пропонує курс „Економіка України у XX столітті". (Екон. 414-01). „Економіка України" — це вищий односеместровий, трикредитовий економічний курс семінарійного типу. Виклади відбуваються кожного вівторка від 3:45 до 6:00 протягом 15 тижнів у викладовій залі С-343.

Курс „Економіка України" відкритий не тільки для студентів Ле Мойн коледжу та інших високих шкіл Сиракюз і околиці, але також і для всіх зацікавлених структурою, характерними ознаками та інституціями народного господарства України. Окрему увагу приділяється економічним, фінансовим та торговельним зносинам України з Москвою та іншими сусідами. В курсі обговорюються питання економічного потенціялу України та московської політики колонізіяції, експлуатації та дискримінації.

Курс „Економіка України" також включає обговорення місця України в світі, важливі особливості економіки СССР та детальний огляд і аналізу економіки України в минулому та сучасному, як єдиного й нерозривного національно-господарського організму. В курсі використовується багатий статистичний і фактичний матеріял.

Курсом керує проф. д-р Ю. Богатюк, за почином якого курс „Економіка України" був впроваджений декілька років тому у постійну програму економічного департаменту Ле Мойн коледжу. Д-р М. Богатюк вже протягом 17 років є професором економіки згаданого коледжу, де крім „Економіки України" він також викладає такі курси, як „Економіка СССР", „Міжнародна Економіка" та „Порівняльні Економічні Системи". Курс „Економіка України у XX столітті" — це єдиний того роду економічний курс, що його викладається під цю пору на якомунебудь університеті або коледжі.

За інформаціями відносно курсу „Економіка України" телефонувати на число: (315) 446-2882 Ле Мойн коледж, або (315)446-2262 (проф. Богатюк).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечна „нормалізація"

Минулого місяця Державний департамент поінформував, що у вересні відновляться безпосередні переговори між ЗСА і комуністичним В'єтнамом у справі встановлення ,,нормальних'' дипломатичних, торговельних та інших зв'язків між цими двома країнами. Як відомо, заходи встановити ,,нормальні'' зв'язки між Вашінгтоном і Ганоєм розпочалися ще за президентури Джералда Форда, а теперішній уряд президента Джіммі Картера прикладає цій справі ще більше уваги, ніж попередній.

Очевидно, що Америка повинна старатися мати добрі зв'язки з якнайбільшою кількістю країн світу. Нормальні бо зв'язки скріпляють взаєморозуміння і сприяють справі світового миру. Проте, існує ряд причин, чому Вашінгтон таки повинен відмовитися ,,нормалізувати'' свої відносини з Ганоєм.

Комуністичний В'єтнам під сучасну пору має підтримку Совєтського Союзу, натомість між В'єтнамом і червоним Китаєм, ворогом Совєтського Союзу, відносини такі напружені, що часто доходить до збройних зударів. Отже, якщо уряд президента Картера плянує поліпшити свої відносини з Пекіном, щоб в такий спосіб зменшити небезпеку для світового миру з боку Москви, то навряд чи повинен ,,нормалізувати'' зв'язки з Ганоєм, ворогом комуністичного Китаю. На сучасному етапі червоний Китай представляє собою меншу загрозу для ЗСА і цілого вільного світу, ніж Совєтський Союз.

Крім того, ЗСА повинні встановляти добрі відносини з миролюбними країнами світу, а комуністичний В'єтнам до цієї категорії держав аж ніяк не належить. Ганой порушив паризькі мирові договори з січня 1973-го року і збройною силою завоював Південний В'єтнам, встановляючи там жорстоку комуністичну диктатуру, як теж допоміг при встановленні комуністичних режимів у сусідніх Ляосі та Камбоджі. Отже, якщо уряд президента Картера тепер з поспіхом старатиметься ,,нормалізувати'' зв'язки з комуно-в'єтнамським агресором, то це може потягнути за собою дуже поважні негативні наслідки, бо верховоди комуністичного бльоку можуть прийти до висновку, що Вашінґтон і в майбутньому поспішатиме з визнанням встановлених збройною силою та насильством комуністичних режимів також в інших частинах світу. Це тільки заохотить комуністів продовжувати і поширювати свою агресивну діяльність на різних обширах.

У додатку, визнання урядом ЗСА диктаторського режиму в Ганої тільки скріпить престиж того комуністичного ,,уряду'' і спричиниться до скріплення марксистської диктатури в тій азійській країні. Це підкреслюють найновіші втікачі з В'єтнаму, які тисячами втікають до таких країн як Тайланд, Малайзія, Бурма, Австралія і т. д., і які, описуючи жахливий терор у комуністичному В'єтнамі, закликають американський уряд не встановляти нормальних зв'язків з Ганоєм, бо ,,нормалізація'' відносин тільки допоможе комуністичним властям ще більше утискати в'єтнамський нарід.

Прихильники ,,нормалізації'' зв'язків з Ганоєм покликуються на факт, що комуно-в'єтнамці вже більше не видвигають передумови, щоб ЗСА дали В'єтнамові ,,повоєнну фінансову допомогу'' і протягом останнього часу передали в руки американських властей тіла кільканадцятьох ,,пропалих без вісті'' американських вояків, які згинули під час В'єтнамської війни. Ці аргументи прихильників ,,нормалізації'' непереконливі, бо Ганой вже давно знає, що Америка все одно не погодиться на жадну ,,повоєнну допомогу'' В'єтнамові, а щодо передання тіл ,,пропалих без вісті вояків'', то загально відомо, що це тільки черговий пропаґандивний крок, який має на меті переконати Вашінґтон зліквідувати ембарго на торгівлю з В'єтнамом, де економічна ситуація дуже погана. Крім того, Ганой тепер дуже хоче ,,приязні'' Америки, бо находиться, як згадано, в збройному конфлікті з червоним Китаєм і комуністичною Камбоджею.

У кожному разі, аргументи проти ,,нормалізації'' зв'язків з В'єтнамом далеко сильніші, ніж за такою ,,нормалізацією''. Уряд президента Картера повинен мати це на увазі.

Степан Женецький

ЧОМУ МОСКВА ЗБРОЇТЬСЯ?

Як загально відомо, СССР від кількох років постійно зброїться, а головним чином робудовує свою фльоту і ракетну потугу. Політичні коментатори, що уважно слідкують за надмірним зброєнням москалів, намагаються відгадати: чому і проти кого збroїться Москва?

Дехто з американських політичних коментаторів припускає, що совєти тому так постійно збрoяться, щоб здігнати і перегнати мілітарну потугу Америки та могти одного дня перемогти її і запанувати над цілим світом.

Можливо, що в такому здогаді є доля правди. Адже ж фактом є, що Москва збільшила видатки на зброєння зразу після кубинської ракетної кризи, колито президент Кеннеді був загрозив Хрущову війною, якщо Москва не забере всіх своїх ракет з Куби, де вона вже була їх заінсталювала. А втім, нічого в тому дивного: котра з великих потуг могла б не збройтися після такого великого мілітарного упокорення, якого зазнала тоді Москва?

Але західньоевропейські політичні коментатори твердять, що не Америка є причиною, чому Москва почала „гонку" в зброєнні. Англійський журнал „Економіст", що появляється в Лондоні, обговорюючи в останньому своєму виданні, зброєння Москви, пише в одному місці, що „масову розбудову ракетної зброї почали москалі від 1973 року". А що сталося в 1973 році, що спричинило це ракетне зброєння Москви? Чи в тому році зробила Америка щось такого незвичайного, щоб відповідати на це масовим зброєнням?

Ні, пише американський політичний коментатор і добрий знавець совєтських справ, Джозеф Гарш. У 1973 р. нічого такого важливого під мілітарним оглядом Америка не вчинила. В цьому році найзамітнішою подією у світі була несподівана атака Єгипту на Ізраїль, щоб відібрати втрачені в попередній арабсько-жидівській війні арабські території. Подія, що сколихнула світом і Москвою, спричинилася до започаткування масового совєтського зброєння, сталася в 1972 році. В тому році, як відомо, президент Ніксон задивував світ своїми відвідинами Китаю. Америка і Китай взаємно уважали себе смертельними ворогами. Отже, така нагла зміна відносин між ними викликала велику політичну сенсацію у цілому світі, а Москву просто оголомшила.

Військові знавці подають дуже цікаві відомості про постійне збільшування залоги совєтських військ на китайському кордоні від часу погіршення взаємин між тими двома комуністичними великанами. Від 1963 до 1966 рр. Москва держала на кордонах Китаю, як нормальну охорону, 17 дивізій війська. В 1965 р. в Китаю почалася т.зв. „велика культурна революція" яка тривала повних чотири роки, та яка заабсорбувала всю китайську енергію, в наслідок чого Москва зменшила свою мілітарну обсаду на китайському кордоні до 15-ти дивізій.

В 1968 р. китайська „червона ґвардія" почала громити не тільки китайських „реакціонерів", але й московських дипломатів, і то перед фронтом московської амбасади в Пекіні. Тоді теж почалися китайсько-московські збройні сутички на спільному кордоні. Наслідком тих подій Москва збільшила свої війська на совєтсько-китайському кордоні в 1966 р. до 21 дивізії. В цьому ж році мала місце більша битва між китайськими і совєтськими прикордонними військами, над рікою Уссурі. Після того в 1970 р. совєти збільшили свою залогу на кордонах Китаю до 30 дивізій, у 1972 р. до 44 дивізії, а в 1973 р. до 45 дивізії.

Отже, 1973 рік був тим роком, у якому числові сили совєтських військ над китайськими кордонами були більшими, аніж кількість совєтських військ, розташованих проти військ Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту (НАТО). І саме 1973 рік був тим роком, у якому Москва почала розбудовувати свою ракетну зброю.

Китайці перший раз успішно випробували свою атомову зброю в 1964 році. Але ,,культурна революція", що почалася в наступному році, сильно послабила Китай і він знову втратив значення у політичному світі. Крім того, Америка замоталася в 1965 р. у в'єтнамську війну, у якій шамоталася аж до 1973 року. Отже, від 1965 р. до 1972 р. ні Китай зі своїми внутрішніми труднощами, ні Америка із в'єтнамськими клопотами, не являли собою жадної загрози для Москви.

Ця корисна для Москви ситуація нагло змінилася під кінець 1972 року: Америка вимоталася з в'єтнамської війни і наново почала думати про Европу та Середній Схід. А подорож президента Ніксона до Пекіну звільнила Китай від страху перед Америкою. Тепер китайці наново могли зосередити всю свою увагу на свої довгі кордони з Москвою. А до того часу розбудова китайської атомової зброї настільки пішла вперед, що китайці вже могли досягнути нею багато важливих місцевостей у Совєтському Союзі.

1973 рік став першим роком, у якому Москва стала поважно турбуватися своїми східніми і західніми кордонами та рахуватися з тим, що проти неї стоїть більша мілітарна потуга, яку творять комбіновані сили військ Америки, Західньої Европи, Ірану на Середньому Сході і Китаю в Азії. Це є поважна мілітарна потуга, яка готова протиставитися усім аґресивним затіям Москви.

Західні політичні коментатори твердять, що саме усі ці для Москви дуже несприятливі обставини є причиною, які примушують її постійно розбудовувати свою військову потугу.

Василь Ленцик

ІСТОРИЧНЕ ПОСЛАННЯ

Другого серпня цього року минуло 40 років, як Митрополит Андрей Шептицький видав своє історичне ,,Послання в справі Холмщини''.

Це Послання збереглося в моєму архіві переписане рукою з ,,Діла'', яке було сконфісковане польською владою. Тому, що ,,Діло'' у Львові вже було вислане на пошту, то його мешканці Львова в більшості одержали, отже можна було його прочитати, заки поліція його задержала після конфіскати цензурою.

Останні роки поверсальської Польщі позначувались чимраз гострішим курсом супроти українців. Тиск польської адміністрації, головно поліційних органів, відчувався дошкульно на кожному кроці. Відчувало це зокрема наше населення у прикордонних полосах, де діяв т. зв. КОП (Корпус Оброни Поґранічa) та населення Волині, Холмщини, Підляшшя і Полісся.

Жертвою польських боївок впало, як подавали українські джерела, між 140 до 189 православних церков, знищених головно в часі літа 1938 року. (Дорошенко, Д. Історія України, ст. 246; Власовський: Нарис Історії Української Православної Церкви, т. ІУ ст. 150). Д-р Степан Баран, посол до польського парляменту й один із найбільших оборонців українського населення під час польської займанщини, подає у своїй праці ,,Митрополит Андрей Шептицький'' статистику православних церков між р.р. 1914-1939. на наших землях Холмщини і Підляшша. І так, коли в році 1914 були на тих теренах усіх православних церков 389, то в році 1939 у вересні було їх уже тільки 51. Д-р Баран у згаданій праці пише: ,,Поляки забрали для себе 149 православних церков і перемінили їх на римо-католицькі костели, а 189 православних церков зовсім збурили, або просто спалили'' (ст. 107).

Коли та божевільна акція прибрала жахливих розмірів влітку 1938 року, в обороні православних братів виступив Митрополит Слуга Божий Андрей Шептицький. Одержавши точні матеріяли про злочини польської адміністрації супроти українського православного населення Волині, Холмщини, Підляшша і Полісся, Митрополит Андрей Шептицький, перебуваючи у своїй літній резиденції у Підлютому, видав ,,Послання'', в якому запротестував проти того злочину. Те історичне ,,Послання'' починається словами: ,,Потрясаючі події останніх місяців на Холмщині змушують мене прилюдно станути в обороні переслідуваних наших братів, нез'єдинених православних християн Волині, Холмщини, Підляшша і Полісся, та завізвати Вас до молитви за них і до діл покути, щоб виєднати з неба Боже милосердя. Коло сто церков розібрано і розвалено. Многі замкненно. Деякі спалено рукою незнаних злочинців. У замкнених церквах і каплицях заборонені Богослуження, і в них і поза ними. Між знищеними церквами є дорогоцінні старинні пам'ятники церковної архітектури. Часто нищили і знаряддя релігійного культу. Людей змушували, іноді насильством, приймати католицьку віру в латинському обряді. Священиків, удержуваних лептами бідного населення, що з доручення своєї Духовної Влади виконували душпастирські обов'язки, виселювали та дймаючо карали грошовими гривнами або в'язницею. Неповинних людей не раз бито та видалювано з їхніх осель. Навіть не вільно там учити катехизму і проповідувати в матерній мові людей. Православна Церква покрита жалобою''...

І дальше Митрополит Андрей пише: ,,Ми болюче мусимо відчувати всі терпіння наших братів, а антихристиянські поступки мусимо нап'ятнувати. Нищення церков у місцевостях, де церква потрібна народові, заборона відправи церковних Богослужень і карання за молитву — мусимо вважати за факти релігійного переслідування''.

Із наведених цитат Митрополита Шептицького ясно видно, що Великий Християнин й український патріот Митрополит Андрей виступив в обороні своїх православних братів на Холмщині в час їхнього гонення. Так прийняли це ,,Послання'' всі наші православні брати. Навіть православний Митрополит, росіянин Діонісій, дякував Митрополитові Шептицькому за його мужній виступ. Про це так пише д-р Степан Баран, який був найкраще поінформований в тих справах: ,,Знаю певно, що православний Митрополит Діонісій, який, як і вся православна церковна єрархія, мав замкнені уста, вислав до Митрополита Шептицького довірочно високого православного достойника з листом, в якому склав йому гарячу подяку за мужній виступ в обороні Православної Церкви''. Тому то вислів інж. Євгена Пастернака*) в його статті ,,Сорок літ тому'', що була надрукована в ,,Українському Голосі''

(Закінчення на ст. 4-ій)

Олександер Гервега

„ПОВСТАННЯ ВАРШАВСЬКЕ" У РІЗНОМУ НАСВІТЛЕННЮ

Не так давно на телевізії у південній Каліфорної був фільм про Варшавське Повстання. Артисти говорили доброю польською мовою, лише пояснення на екрані були поанглійськи. Також вигляд вулиць вказував, що він накручений у Польщі.

Цілий фільм — це перфідно продумане збезчещення цього історичного факту. Ціллю повстання, за твердженням членів Армії Крайової (АК), було доказати всім, що нарід польський може і хоче боротись за свою незалежність, з кожним окупантом, подібно, як це було і з українським підпіллям. Тому УПА і АК знайшли спільну мову у слові і ділі.

Перше, що вражало — це вульґаризми у мові артистів, включно з жінками, що мало б викликати у глядача „поняття" — хто були ці повстанці.

Дальше мізерата щодо кількости і озброєння повстанців. Зачинається, як група повстанців борониться, радше ховається в „ґрузах" домів на передмістю Варшави, без зв'язку, без пляну акції. Вкінці приходить зв'язковий і передає наказ, щоб каналами продістатись до середмістя. І дальше вже вся акція відбувається в коналах — по коліна, а часом по шию у тому, що в каналах. Виконавці цілий час нарікають на провід, зневірені. Вкінці добиваються до цілі, але зрада, всі виходи до Вісли загороджені залізними штабами. Виходять на верх, але показується, що не всі, в часі переслідувань перервано зв'язок. Поручник стріляє винуватих. Знову в канали і вкінці виходять у назначеному місці, але там на них чекають німці, все спалене, а з повстанців остались недобитки, які щойно тепер зрозуміли недоцільність своєї боротьби.

Метода і засоби теж нагадують хрущовські летючки до УПА і переконування населення, щоб стануло по боці окупанта.

Спогад про Варшавську подію викликує образ минулих літ. Свят-Вечір 1944-45 рр. Закерзоння було упівською республікою. У батьків зібралось нас кількох повстанців ровесників, прийшов один із зв'язку з литовською партизанкою, ще у литовській уніформі, двох з України в совєтських уніформах, дехто в польськім, дехто німецькому. Вікна заслонені, розговорились і нараз відчиняються двері, всувається „рагатчевка", а за нею постать в „мундирі". Якби не крик кузинки „не стріляйте, то Сташек", то було б сталося. Повечеряли, як закон велить на Свят-Вечір, розійшлись, а ми зі Сташком проговорили до ранку. Бувши зверхником „Надрайованої Адміністративної Боївки", я мав за завдання говорити, роздати звернення української сторони до польської інтелігенції, як учителі, священики, завідуючі млинами у першому районі „Бастіон", щоб перестати взаємну боротьбу, а зорганізувати співдію проти спільного ворога. З цього зачалась розмова зі Сташком і це його зацікавило. Він розказував — був вивезений в Сибір, вмирав опухлий з голоду. Як організували Армію Людову, що боролась з большевиками проти німців, зголосився. По короткому вишколі їх кинули на фронт під Лєніно, зайняли становище, а тоді совєтська артилерія відкрила по них сильний вогонь. За його твердженням, з дивізії Косцюшка загинуло, або було тяжко ранених понад 60 відс. вояків. Їм вияснили, „що случилася ошибка". Їхня армія була вивінувана у все, що походило з Америки, напр. на великій консерві, по-російськи було написано лише „свінная тушонка", все інше по-англійськи. Вони мали враження, що є частиною американської армії. Каже, як загрузли у болотах їх гармати, совєтські трактори ревіли цілу ніч і не змогли; над ранком прийшли два американські повзи і вкороткі гармати були на суші. Драматичною подією було звільнення їх головнокомандуючого ген. Берлінґа, а настав[illegible] ген. Свєрчевського. Ст[illegible] плакали, він був як [illegible], всі знали, що коман[illegible] військо, як одна родин[illegible] приходом Свєрчевськ[illegible]го, російщина, брехня [illegible] донощицтво зачало поши[illegible]рюватись, а з приходом на польську територію, насаджування політруків і підозрілих старшин і стисла контроля у всьому. Питав я туристів за ген. Берлінґа, казали, що живе старушок, дали йому найвищі медалі, але голосу жадного.

Пішла мова про бої над Вислою і повстання у Варшаві. Його голос дрижжав. На там-тому боці Висли бої день і ніч, чути крики жінок і дітей, горить, а на тому вже досить чисельна тоді польська армія людова, доповнення прийшли із зайнятих теренів. Вояки ходили, як божевільні, затиснені кулаки і зуби і ніхто нікому не міг в очі подивитись. Три рази зорганізували човни і під час ночі пробували переправитись на допомогу воюючим братам, кожний раз хтось доносив і як вже вояки були у човнах на воді, „заґрадітєльниє отряди" відкривали вогонь з кулеметів і граматометів, змушуючи охочих заверну-

(Закінчення на ст. 3-ій)

М. Хом'як

ПРО ПОЧАТКИ ДВОМОВНОГО ШКІЛЬНИЦТВА В АЛЬБЕРТІ

[Інтерв'ю з адв. П. Саварином

[1]

І. Питання: Коли почалося двомовне українсько-англійське навчання в Альберті?

Відповідь: Українсько-англійське навчання в Альберті (точніше — Едмонтоні) почалось осінню 1974 року.

П.: Як довго тривали заходи ввести двомовне навчання в державних школах Альберти і кому його треба завдячувати?

В.: Заходи тривали точно три роки, а завдячувати треба відповідним обставинам і людям, зокрема: трилітній праці Комітету багатокультурности (КУПіП), співпраці Комітету Українців Канади (КУК) і Владик з Комітетом, співпраці українських політичних діячів з Комітетом, добрим взаєминам Комітету багатокультурности (Кб) з урядовими колами, тобто з міністерством освіти і шкільними радами публічних і католицьких шкіл, та їхньої прихильної постави до наших заходів.

Ред. П. Саварин

3. П.: Скільки ж дітей навчається ц. р. в двомовних школах Едмонтону, в яких саме школах і скільки учительок?

В.: В школах Едмонтону навчається ц. р. 604 дітей, під проводом 28 учительок, від передшкілля до четвертої кляси включно, з того 339 в публічних, а 265 в католицьких. Навчання відбувається в таких школах: св. Бернадети, св. Мартина, св. Матея (католицькі), а теж — Делвуд, Голіруд, Нортмавнт, Ріо Терис і Рандил (публічні)

4. П.: Яка є різниця між католицькими і публічними школами, і чи можна вписувати дітей до одних або других?

В.: Істотної різниці нема. Єдина різниця та, що в католицьких школах учать релігії, але батьки можуть вписувати дітей, куди хочуть.

5. П.: Чи крім учительок ще хтось займається навчанням в двомовних школах?

В.: Так! При публічній шкільній раді координаторкою є тепер п-і Анна Ілюк, при католицькій шкільній раді українськими двомовними дітьми займається п. Євген Іванишин, а в міністерстві освіти над підручниками і посібниками працює п-і Ксеня Турко з кількома особами. Від Канадського Інституту Українських Студій (КУІС) до помочі є п-і Оленка Білаш, а крім того, є Двомовна Українська Асоціяція (ДУС), тепер під проводом п. Мирослава Когута.

6. П.: Нам відомо, що навчання української мови, тільки як предмету, відбувається від 7-12 кляси. Скажіть, будь ласка, коли воно почалось і скільки є студентів ц. р.?

В.: Навчання української мови як предмету у вищих середніх школах Альберти (від 10-12 кляси) почалось ще восени 1959 р., в нижчих середніх (від 7-9 кляси) аж осінню 1968 р. Я не маю ще даних на цей рік, але в 1976 р. навчалось 2,659 студентів. Крім того, навчають української мови в університеті Альберти, де минулого року було 263 студенти, і в університеті в Калґарі, де м. р. вчилося 42 студенти.

7. П.: Чому пороблено заходи ввести двомовне навчання, коли вже навчали українську мову в середніх школах і в університетах?

В.: По довгий роках досвіду виявилось, що вчити мови тільки як предмету, та ще й в пізніших літах, не дає доброго знання мови ні в слові, ні в письмі. Іншими словами: це замало і запізно.

8. П.: А хіба не можна було навчити української мови в рідних школах, які існують в Альберті ще від початків поселення при різних церквах і національних організаціях, головно по містах?

В.: Рідні школи відіграли і тепер відіграють, з Курсами Українознавства, дуже велику ролю. Саме завдяки їм ми маємо тепер свідомих українських студентів по університетах, котрі не тільки вивчають українську мову, літературу й історію України, але й спеціялізуються в них, завершують свої студії науковими ступенями і саме з-поміж них ми дістаємо учительок (-ів) до двомовних українсько-англійських шкіл, не тільки, що кваліфікованих, але й з добрим знанням української мови в слові й письмі.

9. П.: Чи їхнє існування необхідне в майбутньому?

В.: Це виявиться пізніше. Покищо учительки типу п-і Софії Климкович неперевершені і незаступимі. Пізніше, якщо двомовні школи охоплять усю українську дітвору, що дай Боже, щоб так сталось! — і що найважніше — навчать її української мови, літератури, історії, географії краще, тоді саме життя вирішить їхнє існування. Врешті — можна поділитися функціями, скоординувати програму, визначити, що хто має вчити. На всякий випадок, конечна співпраця, і шкідлива будь-яка боротьба.

10. П.: Але повернімося до теми. Хто поробив заходи щодо введення двомовного навчання в державних школах Альберти?

В.: Заходи про двомовне навчання провів Кб при КУПіП, в співпраці з КУК, владиками й українськими політичними діячами.

11. П.: Розкажіть докладніше, коли це все почалось?

В.: Почалось від створення Кб при КУПіП в Едмонтоні (перші збори відбулись 31 грудня 1970 р.) з метою написати меморіял парляментарній комісії палати послів і сенату в справі нової конституції, обороняючи засади багатокультурности в Канаді.

12. П.: При чому ж тоді тут провінційний уряд і двомовне шкільництво, коли йшлося про конституцію?

В.: В тім то й річ, що вже на других зборах Кб, 8 лютого 1971 р., стало ясно, що доля національних мов і культур, властиво, в руках провінційних урядів, бо вони мають юрисдикцію над освітою. Отже Кб рішив не тільки написати меморіял у справі конституції, але й до провінційного уряду, і то наперед до провінційного, а щойно тоді до федеральної парляментарної комісії.

13. П.: І написав?

В.: Написав, під заголовком ,,Меморіял до уряду Альберти в справі українців, нової канадської конституції, законів Альберти і політики уряду Альберти''.

14. П.: А кого вибрав КУПіП до цього Кб?

В.: КУПіП вибрав до Кб такі особи: Григорія Барабаша, тодішнього голову клюбу, адв. Лаврентія Дікура, адв. Ростислава Дзеника, інж. Василя Косташа, посла д-ра Кена Папроського і мене. На перших зборах мене вибрав комітет головою, а Лаврентія Дікура секретарем. На четвертих зборах Кб я попросив д-ра Манолія Лупула зредаґувати меморіял; посол д-р Кен Папроський по трьох сходинах не брав участи, бо не мав часу.

15. П.: Ви сказали: ...,,законів Альберти''. Що ви мали на думці?

В.: Ми мали на думці головно шкільні закони. Студіюючи шкільні закони, ми завважили, що вони не дозволяли на навчання в жадній мові, крім англійської. Мало того, ми побачили, що перед 1970 роком шкільні закони дозволяли на навчання інших мов, якщо є на те згода шкільних рад і бажання батьків, з тією умовиною, що батьки покриють всі зв'язані з тим кошти. Поправка до шкільного Акту в 1970 р. навіть те право усунула, і хоча української мови не торкали, тобто продовжували вчити, фактичного права на те вже не було.

Продовження буде]

„ПОВСТАННЯ ВАРШАВСЬКЕ"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ти. Останній раз підтягнули легку артилерію.

Бог один знає скільки від тих „заградітельних отрядов" згинуло наших братів в Карпатах і над тією ж Вислою. На п'ятьох одна винтівка і „впірйод" на німецькі кулемети, здобувати собі зброю. Хто не пішов на німецькі, згинув від совєтських кулеметів.

Була осінь 44-го. По шосе з Яворова на Краковець-Радимно посувалась колона з допризивників, тобто тих, що їх зловили совєтчики в армію. Відділ Бриля відкрив вогонь понад голови. Вся братія рванула куди хто, залишаючи охорону. Та другий раз уже не вийшло. Знову колона, знову вогонь, тим разом сильніше охорона скомандувала „ложись", хто втікав — застрілила. Зачалась перестрілка, надлетів „кукурузник", та й годі було стріляти у масу лежачих тіл із-за яких стріляли товаріщі. Відділ відступив.

Вислою плила українська кров, а до неї долучувалася польська з варшавського повстання. Як інвалід УПА, доля кинула мене в роках 1947-48 на польські терени і з підробленими документами довелось мені працювати і розмовляти з багатьма поляками. Тут зустрів я учасників „Боювкі Сьмерці", що стріляла українську інтеліґенцію у Львові за німців. Тоді я мав підрайон і вислав кілька хлопців, до т. зв. „алярмових сотень" (здається так називались), що організувались, як протиоборона, проти польської акції. Такої зустрічі навіть ворожка не ворожила. Але вони брали участь і у повстанні Варшави. Хлопці з Радом'я були бойові. Їх розповіді не були тотожні із сценами з фільму. Варшава боролась по геройськи, знала за що, правда й нарікання на Захід були слушні. Визвольні шляхи нашого і сусіднього народу без плянування простяглись паралельно. ОУН — ВІН (Вольносьць і Нєподлєглосьць), УПА — АК, ці самі відділи, що розгромлювали відділ „Єленя" на Подгалю, вели бої з відділами Рена на Лемківщині, ці засудили курінного Залізняка, що вів свій курінь і біля дві сотні Акістів на успішну акцію Грубешів. Вони розстріляли полковника АК, що мав станицю на фольварках, якого я мав шану пізнати як високо культурну людину, віддану всеціло співпраці українсько-польській. Він підписав договір між УПА і АК, де репрезентантом української сторони був полк. Ю. Лопатинський — хай нам здоровий живе довго. На суді вимагали, щоб він відрікся, опрокинув підписаний договір. Відповідь була — ніґди. З тим його і розстріляли. Може покищо лише пісня:

Аковце, то сон жолнєжє цєжкий броні
Аковце, нєх тих жолнєжи пан Буґ броні...

Є як пам'ятник у польськім народі тим, що впали в рядах АК. Віримо, що історія є учителькою.

УКРАЇНСЬКІ БАПТИСТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

України, на стражадальців за віру в Христі і на Український Народний Союз.

Піснями на всіх Богослуженнях проводив відомий євангельський диригент паст. І. Поліщук з Української Баптистської Церкви в Чікаго. Відкриваючи перше привітальне Богослуження від імени ОУЄвБЦерков, паст. В. Домашовець якнайсердечніше привітав усіх делегатів і гостей. Далі вітали 33-ій З'їзд паст. В. Копань від Управи Євангельської Біблійної Оселі, Н. Возьна від Об'єднання Жіночих Гуртків, П. Пасічник від Об'єднання Гуртків Молоді, паст. М. Якубович від Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Молоді, паст. В. Рожок від Західнього ОУЄвБЦерков у ЗСА, паст. М. Сильвесюк від Російського Союзу Баптистів у ЗСА, паст. І. Янушкевіч від Польського Союзу Баптистів у ЗСА, паст. О. Р. Гарбузюк від Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, він також передав привіти від президента ЗСА Джіммі Картера і від паст. Я. Духонченка — старшого пресвітера України, д-р І. Флис від Українського Народного Союзу і паст. О. МакГрегор від всіх віруючих в Англії. Потім відчитано письмові привіти від п. І. Олексина в імені Українського Братського Союзу й Українського Конгресового Комітету Америки, від паст. С. Тимцева в імені УЄвБО'єднання Східньої Канади й від паст. І. Тарасюка в іменіУЄвБКонференції Західньої Канади. На протязі З'їзду численні привітання передавали особисто представники різних церковних організацій, між якими паст. Й. Іваськів передав палкі привіти в імені Вселандського ОУЄвБЦерков і від імени Світового Конгресу Вільних Українців.

У своїм привітанні д-р І. Флис підкреслив гасло 33-го З'їзду українських баптистів ЗСА — „Христос — невмирущий Ідеал", даючи свій особистий підпис до нього, побажав великих успіхів З'їздові, подякував за участь у Конвенції УНС, погратулював за організаційний хист проводу Українського Баптистського Братства й згадав чимало інших аспектів, які поєднують нас усіх, як членів українського народу в його визвольних змаганнях. Своїм особистим перебуванням на 33-му З'їзді ОУЄвБЦерков у ЗСА д-р І. Флис, як представник нашої найбільшої громадської установи в діяспорі — „української заморської твердині", приніс духа та підкреслив традиції Української Центральної Ради, яка проголосила повну свободу віри для всіх віровизнань, вважаючи, що віровизнаневі різниці є доповненням багатогранности висого духа, культури і єдности українського народу.

На спільних нарадах З'їзду в суботу рано вирішено багато різних справ духовної праці ОУЄвБЦерков у ЗСА та його місійної праці як в Україні, так і в діяспорі. Резолюційна Комісія на чолі з д-ром І. Беркутою внесла резолюції про звільнення паст. Георгія П. Вінса, Левка Лук'яненка, Йосипа Бондаренка й інших. У цій резолюції висловлено домагання, щоб совєтський режим припинив знущання над усіма християнами та щоб перестав переслідувати і звільнив усіх ув'язнених за релігійні й політичні переконання в'язнів совєтської кримінальної системи. Далі у резолюціях доручено вислати привіти всім християнам України, запевняючи їх у молитовній підтримці; одновірному Братству Західньої і Східньої Канади, Південної Америки, Австралії й інших країн українського поселення; всім українським установам у вільному світі, а в тому числі УНС й українському щоденнику „Свобода" з його 85-річчям; Євангельській Біблійній Оселі в Ашфорді та її головному директорові Марії Солодій; церковним організаціям у ЗСА та паст. С. Нищикові, висловлюючи жаль з приводу його стану здоров'я; висловлено щирі привітання президентові ЗСА Джіммі Картерові та підтримку його особистого втручання в справах дотримування Гельсінкських угод комуністичними режимами, а зокрема за повні права свободи від переслідування всіх християн у Совєтському Союзі.

Особливими проповідями відзначилися пастори П. Колибаїв, Я. Пінчук — докторант Оттавського університету, О. Р. Гарбузюк, д-р І. Беркута д-р М. Брич і І. Барчук. Крім них брали активну участь у З'їзді пастори І. Ковальчук, М. Теслюк, Ф. Любович, М. Бездітко, М. Якубович, В. Ковалик, Г. Домашовець, В. Рожок, Д. Марійчук, В. Гергель, І. П'ятковський, І. Поліщук, А. Мицка, І. Думич і інші.

Іншою особливістю З'їзду були спеціяльні семінарі: духовний, церковно-організаційний, сестрицький, молоді й журналістичний, на яких викладали пастори І. Барчук, Д. Марійчук, д-р М. Брич, д-р І. Беркута, О. Р. Гарбузюк і В. Домашовець. Присутні виявили бажання й у майбутньому мати такі корисні семінарі.

В неділю по полудні була програма Сестрицьких гуртків, на якій виступав спільний жіночий хор у вишиваних блюзочках під керуванням паст. І. Поліщука, а в закінчення багатої програми пісень і деклямацій паст. О. Р. Гарбузюк сказав глибокозмістовну проповідь.

Д-р І. Кмета-Єфимович відчитав свій вірш „Мої ідеали", друкований в журналі „Баптист України" в Харкові 1926 р., за який його відразу покликали на допити до ГПУ. А паст. Володимир і Олеся Домашовець в оригінальний спосіб виконали як мелодеклямацію відому поему „Перпетуя", яка до сліз зворушила присутніх, бо в ній її автор д-р І. Кмета-Єфимович в незвичайно драматичний спосіб змалював українських Перпетуй — стражадальців за віру в Христа нашого сторіччя в Україні. Безперечно, що тих багатостраждних Перпетуй — глибоко віруючих матерів, є дуже багато й тепер на рідних землях України, яким безбожники відбирають дітей і дають у безбожницькі заведення, а матерів саджають у тюрми.

33-ій З'їзд ОУЄвБЦерков у ЗСА сполучений з 60-річчям Першого Всеукраїнського З'їзду Баптистів у Києві 1918 р. був не лише незвичайно успішним, але й взірцем для майбутніх З'їздів у розвиткові духовної праці, місійної і ідеологічних напрямних для Українського Баптистського Братства, щоб за прикладом Онищенків, Ратушних, Рябошапок, Цимбалів і інших піонерів Українського Баптистського Руху та за зразком подвижників Першого Всеукраїнського З'їзду Баптистів у Києві якнайвище піднести „Невмирущий Ідеал Христа" серед нашого народу в Україні та в діяспорі.

З діяльности архіву Винниченка в УВАН

Пожертви на фонд збереження і видання спадщини В. Винниченка

Список жертводавців ч. 18

За останні роки над матеріялами архіву Винниченка, що зберігається в УВАН, працювали дослідники і докторанти таких американських, канадських, англійських, французьких, ізраїльських, німецьких та українських наукових установ, університетів і дослідчих центрів: Колюмбійський університет, Ратгерський університет, Нюйоркський університет, Чікагський університет, Мічіґенський університет, Пенсільвенський університет, Ла Салле коледж, Інститут ім. С. Петлюри, НТШ, Нюйоркська публічна бібліотека, Оксфордський університет, Торонтський університет, Університет Британійської Колюмбії, Тель-Авівський та Єрусалимський університет й Університет у Франкфурті на Майні. Це свідчить, що зацікавлення архівною спадщиною В. Винниченка, серед дослідників багатьох країн світу зростає.

Перед Великим ювілеєм — 100-річчям від дня народження В. Винниченка, що сповнитться 27-го липня 1980 року, керівництво комісії накреслило широкий плян праці. Найважливіші теми цього пляну такі:

1. Влаштувати наукову конференцію, присвячену В. Винниченкові та його добі.
2. Видати 1-ий том „Щоденника" (Записки письменника від 1911 по 1920 рік включно).
3. Видати збірку статтей і розвідок про творчість В. Винниченка.
4. Видати анотовану бібліографію творчости В. Винниченка.

На дальше упорядкування архіву та для реалізації накресленого пляну до 100-річного ювілею цього року надійшли пожертви від таких українських патріотів:

Юрій Кравчук (Еріє, Па.) — 500 дол., інж. Василь Ростун (Чікаго) — 300 дол., Галина Гувер-Гриневич — 200 дол., архіт. Микола Громницький (Сан Франсиско) — 150 дол., В. Котенко (Чікаго) — 150 дол., інж. Святослав Боженко (Сан Франсиско) — 120 дол., д-р Теодор Костюк (Сібрук, Мд.) — 60 дол., інж. Іван Баниленко (Сомерсет, Н.Дж.) — 100 дол., Раїса і Григорій Костюк (у пам'ять померлої в Харкові незабутньої сестри Марії) — 100 дол. По 50 дол.: Варвара Бакало, д-р Юліян Мовчан, В.В. Андре, Петро Скнар (в пам'ять померлого батька Тимофія Скнара). По 30 дол.: Олександер Скоп (Ля Меса, Кал.), Олекса Розмай (Детройт). По 25 дол.: інж. Леонід Гусак (Розеленд, Н.Дж.), Олександер Недільчко (Бруклин), Микола Швець (Чікаго), д-р Віталій Богданів, д-р Галина Вовк (Детройт), д-р Анатолій Лисий. По 20 дол.: Валентина Лімоненко, Сильвестр Пігуляк, Данило Томащук, п-во Олена й Олександер Зозулі (Детройт). По 15 дол.: інж. О. Балабан, А. Худяк (Стерлінг Гайтс, Міч.), Федір Бульбенко, Галина Білоус. По 10 дол.: інж. Юрій і Марина Зеленські, Микола Ковшун, Іван Костюк, (Трентон), Михайло Кот (Детройт), Є. Літвінова, інж. Володимир Богачевський, М. Семенець, Зінаїда Мацик, Федір Корсун. С. Нечипорук (Чіктовага, Н.Й.) — 13.50 дол. По 5 дол.: Ганна Шерей, св.п. Іван Холодняк (Клівленд), Осип Лободоцький (Лівонія, Міч.), Сергій Криволап (Австралія).

Винниченківська комісія УВАН сердечно дякує всім жертводавцям і сподівається на їхню дальшу допомогу. Збірка на фонд Винниченка не одноразова акція, а постійна бо ж і праця над спадщиною В. Винниченка постійна і щораз складніша.

УВАН, як наукова установа, користується правом податкових пільг (Текс екземпт). Всі жертводавці у фонд Винниченка мають право відраховувати суми своїх пожертв від податків.

Чеки просимо виписувати на The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko), і посилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th St., New York, N.Y. 10025.

Винниченківська комісія УВАН

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 11-го вересня 1978 року в Лос Анджелес, Каліфорнія, відійшов у Вічність на 83-му році життя

бл. п. д-р мед.

ТИМІШ ОЛЕСІЮК

видатний громадсько-політичний діяч, науковець, учасник Визвольних Змагань, б. член Української Центральної Ради та уряду Української Народньої Республіки в екзилі.

ПАНАХИДА — в середу, 13-го вересня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Utter-McKinley, 444 S. Vermont Avenue, Los Angeles, Calif.

ПОХОРОН в суботу, 16 вересня 1978 р., о год. 10 ранку з похоронного заведення Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж. до Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж., а потім на цвинтар св. Андрія, там же.

Горем прибиті:

дружина — ТАМАРА
донька — МАРИНА ПРИХОДЬКО
син — д-р АНДРІЙ
внуки — МИКОЛА ПРИХОДЬКО
і АНЯ ЛІНСКОТ
СИМОН, АДРІЯН і РОКСАНА
ОЛЕСІЮКИ
правнучка — КРИСТАЛЬ ЛІНСКОТ
і Родина в Україні і на еміграції

Українська печатка на канадській землі

(Діяльність Петра Струка)

Уже з перших років у Канаді українські поселенці, поселюючись на преріях, давали новим селам і містечкам, а також неназваним рікам та озерам, українські назви. Так постали Хортиця в Манітобі — найдавніша наша назва — Мир Нам, Вільна та інші в Альберті, Одеса в Саскачевані та багато-багато інших географічних назв. Але українську печатку на завойованій плугом землі можна ставити не лише на преріях — це можна робити в містах. Зовсім недавно увійшла в ужиток в Едмонтоні назва Парк Гавриляка.

1976 р. в місті Святої Катерини постала нова назва — Площа Струка. Запровадив її п. Петро Струк, що народився в Західній Україні, приїхав до Канади після Другої світової війни, а тепер розбудовує місто — купує землю, ставить на ній хати і не забуває дати околиці українську назву. У документах міста Св. Катерини це записано так: плян М-59, 10 серпня 1976 р., зареєстровано 24 листопада 1976 р.

Ідучи слідами перших українських поселенців у Канаді, Петро Струк не лише розбудовує цю країну, а й ставить своє українське ім'я на свою немалу працю,

Петро Струк — засновник площі Струка в Канаді

щоб сучасники й нащадки знали, хто розбудував це місце. Діяльність п. Петра Струка — добрий приклад для інших будівників чи пак „ленд дівелоперс".

Струки—добра українська родина. Господар дому та його дружина, пані Люся, що народилася в Харкові, а також обидва сини добре говорять українською мовою і зберігають українські традиції. Їхня хата має багато книжок українською мовою та різних мистецьких речей. З кожного погляду це зразкова українська родина. Пан П. Струк бере діяльну участь у житті української громади міста Св. Катерини.

Яр Славутич

ІСТОРИЧНЕ ПОСЛАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

число 24 з дня 14 червня 1978, немов би то Митрополит написав в обороні Католицької, а не Православної Церкви, виглядає щонайменше дивним, бо фактично воно минається з об'єктивною правдою. Історик Української Православної Церкви Іван Власовський підтверджує це такими словами: „А Православна ієрархія склала Митрополитові Шептицькому подяку за виступ його, єдиного католицького єрарха, що виступив в обороні Православної Церкви, переслідуваної в Польщі''. (Власовський: Нарис, том ІУ, ст. 153).

До цієї справи я одержав ще одну досі ніде не публіковану інформацію про заходи Митрополита Шептицького, щоб спинити це варварське нищення православних церков. Недавно оповів мені про це о. д-р Климентій Енглерт, ЧНІ, редемторист німецького походження, емеритований професор богословія Фордгамського Університету, який був довший час духовником в Семінарії св. Василія в Стемфорді.

Бувши студентом Папського Університету в Римі, о. Енглерт інтересувався Східньою Церквою і на цю тему хотів писати свою дисертацію. В Римі йому порадили поїхати до Галичини, де було джерело інформацій про нашу Церкву на місці. Мавши своїх братів по чині Східніх Редемптористів в Галичині, які працювали на запрошення Слуги Божого Кир Андрея між нашими людьми від 1913 року, він заїхав до Голоска коло Львова. Отець ігумен Де Вохт порадив йому попросити авдієнції у Митрополита Андрея Шептицького, як найкращого знатока справ Східньої Церкви. Таку авдієнцію о. Енглерт одержав і прибув з о. ігуменом Де Вохтом до митрополичої палати, де застав багато людей, що чекали на свою чергу, йдучи з різними справами до свого Добродія.

Авдієнція о. Енглерта тривала більше як годину. При розмові був також о. Де Вохт. Розмова провадилась в німецькій мові, а коли Митрополит звертався до о. Де Вохта, то переходили на французьку. О. д-р Енглерт, згадуючи ту авдієнцію, сказав, що це була дійсно незвикла авдієнція. Він подивляв бистроту ума, всебічне знання справ Східньої і Західньої Церкви, ну й, очевидно, перфектне знання мов, якими володів Митрополит. Він легко переходив з німецької мови на французьку. Ми знаємо, що Митрополит говорив від дитячих років французькою мовою. Але для нашої теми тепер важне, як ця авдієнція получена зі справою нищення церков на Холмщині?

Одержавши потрібні інформації, о. д-р Енглерт поїхав до Збоїск і мав уже на другий день повертатись до Італії. Ввечері з митрополичої палати потелефонували до о. Енглерта, чи він не міг би ще один день затриматись, бо Митрополит має щось йому передати. Отець Енглерт затримався і на другий день ввечері один священик приніс два пакети документів і знімок. Один пакет був для Кардинала Тіссерана, тоді голови Східньої Конгрегації, а другий — для Кардинала Пачеллі, тоді секретаря стану Пія XI, а згодом Папи Пія XII.

Отець Енглерт щасливо перевіз ці два пакети через польську границю, а відтак італійську. Особисто передав він пакет для Кардинала Тіссерана, який при ньому таки відкрив пакет, переглянув матеріяли і знімки й заплакав, кажучи: „Як той бідний митрополит і його нарід там терплять''. Пакет для Кардинала Пачеллі о. Енглерт передав секретареві, бо якраз у той час самого Кардинала Пачеллі не було в бюрі.

Ці документи були у зв'язку із нищенням православних церков на Холмщині, Підляшші і Волині. Протест Ватикану перед польським урядом у цій справі припинив дальше нищення церков у тих частинах нашої землі.

Польський уряд був збентежений, бо не сподівався, що Ватикан має такі точні дані про їхню ганебну акцію.

• •
•

*) Пишучи про нищення православних церков, інж. Євген Пастернак зацитував у згаданій статті погляд проф. Галєцкого про цю справу і докоряє НТШ, що воно влаштувало йому „жалобну академію... і головним промовцем був проф. Василь Ленцик''. Тут інж. Пастернак допустився помилки, бо НТШ ніякої жалібної академії по проф. Галєцкому не влаштовувало, хоча він був дійсним членом НТШ, як і УВАН. А правдою є, що такі жалібні сходини влаштовував Польський Науковий Інститут, і мене Управа НТШ делегувала виступити зі словом в час того вечора, але я не був головним промовцем, бо їх було більше. Без заслуг і для української науки цей великий історик не був би номінований членом НТШ, ні УВАН, але треба знати всі його твори, і тоді можна виробити собі об'єктивний погляд. (В.Л.).

Українська громада в Сант Петерсбурзі

Українська громада в Сант Петерсбурзі, хоча не надто велика,одначе має власну церкву та добре організована, а до того ж ця громада зростає, бо на соняшну Фльориду приїжджають всебільше українців.

Найбільша активність громади виявляється у церковному житті, на суспільно-громадському секторі, а також на форумі Об'єднання етнічних груп цього міста. Виступи українського хору й танцювального ансамблю для мешканців міста і довголишніх сусідніх районів зачаровують красою українського мистецтва і культури найширші американські й інші етнічні кола глядачів. Про це та й про питому вагу української громади в Сант Петерсбурзі свідчить хоча б те, що здібний і енергійний диригент хору „Україна'' Богдан Бемко є одночасно і диригентом Міжнаціонального Хору при Інтернаціональному Фестивалі.

Як наше мистецтво цікавить інших, так і наш східній обряд Української Католицької Церкви, де парохом є о. Стефан Адамяк там примістилися наші брати православного віровизнання між іншим є частина неукраїнського роду, між іншими італійці, еспанці та інші, які дуже сумлінно виконують свої церковні обов'язки.

Суспільно-громадське життя тут зосереджене при Українсько-Американському Товаристві, під керівництвом Мирона Сеника, бо цьогорічний голова В. Чемеринський зрезигнував.

Однак, у цім місті покищо ще не створено Відділу УККА, але між іншим тут діють уже два братські союзи. В липні цього року прибув на двотижневий відпочинок до Ст. Петерсбургу Володимир Мазур, віцепрезидент УККА і головний предсідник УНПомочі. Через Юліяна Іваскевича, колишнього мешканця Петерсбурщини, Па., а тепер мешканця Ст. Петерсбургу громада нав'язала з ним знайомство та запросила на обід і інформаційну зустріч. Швидко був налагоджений контакт із членами Управи Українсько-Американського Товариства, з членами Церковного Комітету парохії св. Водохрестя, зокрема з Б. Бемком, який є дириґентом церковного хору, а також хору „Україна", та головою хору Михайлом Копинцем.

В часі двотижневого перебування віцепрезидент УККА Володимир Мазур двічі був на Богослуженнях у церкві св. Водохрестя — невеликій, але гарній і завжди заповненій вірними, де співав, милозвучний хор.

В липні відбулося тут засідання Управи Українсько-Американського Товариства, на яке запрошено В. Мазура, як члена Екзекутиви УККА.

Діючий голова Т-ва Мирон Сеник, перебираючи головство Т-ва, яке скликав діючий голова Сеник для наладнання дальшої праці, що його запропонував голова Контрольної комісії, п. Сеник перебрав повне головство товариства. Мирон Сеник привітав гостя, висловив свої зауваги до дій та плянів дальшої праці Товариства. зу короткому слові Володимир Мазур висловив признання Управі Т-ва за активну роботу і вмілу розв'язку складних питань суспільно-громадського характеру, а також міжнаціонального, але при тому додав,що краще розв'язку всіх проблем в Вашому терені можна буде мати, коли це Товариство стане Відділом УККА та діятиме в його системі і на підставі Статуту Централі. Учасники засідання прихильно поставились до пропозиції і вирішили діяти в цім напрямі.

У неділю, 30-го липня заходом Управи Українсько-Американського Товариства і Церковного Комітету відбувся в церковній залі товариській обід, на якому із словом виступив віцепрезидент УККА п. Володимир Мазур. Зібраних понад 100 осіб сердечно привітав голова Церковного Комітету Богдан Бемко, а страви поблагословив о. парох Стефан Адамяк. На закінчення обіду Богдан Бемко представив громаді гостя, який виступив із словом на тему УККА . Учасники з великою увагою вислухали доповідь-огляд діяльности УККА за 38 років існування, із зацікавленням прийняли повідомлення про III Конгрес СКВУ, що відбудеться 23-26 листопада в Ню Йорку, де господарем буде Український Конгресовий Комітет Америки.

Голова Українсько-Американського Товариства М. Сеник щиро подякував гостеві за цікаву доповідь, сказавши, що він зумів викресати в наших душах новий запал у дальшій праці для нашої громади та для добра української справи взагалі, і що зустрічі з віцепрезидентом УККА без сумніву причиняться до включення цієї активної громади в систему УККА.

Усіх зацікавлених приїздом в соняшнім Ст. Петерсбурзі, просимо писати листовно на таку адресу: Ukrainian-American Association, P.O. Box 20462, St. Petersburg, Fla. 33742

Юліян Іваськевич

†

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН ЗУК, член УНС Відд. 59 Т-ва Українська Січ в Бріджпарт, Конн., помер 14 січня 1978 на 73 році життя. Нар. 26 грудня 1905 р. Залісці, Кремець, Україна, а до УНС записався в 1967 р. Залишив у смутку Приятелів і дальшу рідню в Україні. Похорон відбувся 17 січня 1978 р. на цвинтарі Лейквю в Бріджпорт, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Слившінський, секр.

ДЖІННЯ МАКСИМОВ, членка УНС Відд. 192 Т-ва Запорозька Січ в Геркімер, Ню Йорк, померла 25-го січня 1978 р. на 72 році життя. Нар. 1906 р. в місті Бучач, Зах. Україна, а членкою УНС стала в 1953 р. Залишила в смутку три дочки: Стефанію, Каролину і Неллю, дві сестри і брата, одинадцять внуків та п'ятьох правнуків. Похорон відбувся 28 січня, на цвинтарі Кальварія в Геркімер, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Яр. Сенишин, секр.

ТЕОДОР ЗІЛІНКА, член УНС Відд. 471 ім. ген. Т. Чупринки в Монтреалі, помер 21 квітня 1978 р. на 57 році життя. Нар. 1921 р. в Дібчу, пов. Ярослав, Україна. Членом УНС став 1959 р. Залишив у смутку дружину Любу, дочку Ірену і сина Ярослава з дружиною та внука Давида і ближчу та дальшу родину. Похорон відбувся 24 квітня 1978 р. на цвинтарі Коте дес Нейґес в Монтреалі.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Андрухів, секр.

МАРІЯ КЕНІГ, членка УНС Відд. 397 ім. св. Ольги у Філядельфії, Па., померла 23 травня 1978 на 83 році життя. Нар. 12. 11. 1895 р. в Україні, а членкою УНС стала в жовтні 1951 р. Залишила в смутку дві дочки: Лідію Бук з дітьми Аскольдом і Аретою та Ірену Щука з чоловіком Романом і дітьми Юрієм, Марійкою, Андрієм; ближчу і дальшу родину в Америці та в Україні. Похорон відбувся 26 травня 1978 р. на цвинтарі св. Марії у у Факс Чейсі біля Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Нич, секр.

СОФІЯ СЕМАЩУК, членка УНС Відд. 368 ім. Лисенка в Маямі, Флорида, померла 19 січня 1978 на 79 році життя. Нар. в 1898 р. в Україні. Членкою УНС стала в 1955 р. Залишила в смутку дочку Ольгу з дітьми Гайк і Дебі, сина Володимира з дітьми Володимиром й Іреною. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Вест Маямі, Флорида.

Вічна Їй Пам'ять!
Ю. Цегельський, секр.

ІВАН ЯКУБЯК, член УНС Відд. 379 св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 22 січня 1978 р. на 24 році життя. Нар. 11 листопада 1953 р. в Чікаґо, Ілл. Членом УНС став у лютому 1975 р. Залишив у смутку батька Василя, матір Ольгу, братів: Михайла з дружиною Памелею і Йосипа. Похорон відбувся 25 січня 1978 р. на цвинтарі св. Миколая в Гейдем Тавншіп, Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

МИХАЙЛО В. БОДРУГ, член УНС Відд. 94 помер 13 листопада 1977 р. на 56 році життя. Нар. 10 жовтня 1921 р. в Детройті, Міч., а членом УНС став 31 липня 1947 р. Залишив у смутку сестри — Анну Ласки і Ольгу. Похорон відбувся на цвинтарі Оливна Гора в Детройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

АННА ПЕРЧИК, членка УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, померла 16 лютого 1978 на 64 році життя. Нар. 25 жовтня 1914 р. в Україні, а членкою УНС стала в 1949 р. Залишила в смутку чоловіка Івана. Похорон відбувся 18 лютого 1978 р. на цвинтарі Оливна Гора в Детройті.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

МАРІЯ БУГЕРА, членка УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 4 лютого 1978 на 86 році життя. Нар. 1892 р. в Україні, а членкою УНС стала в 1915 р. Залишила в смутку дочку Ольгу з мужем Стефаном Ярема, брата Вілліяма, сестру Анастазію зам. Чочеря і 4 внуків. Похорон відбувся 8 лютого 1978 р. на цвинтарі Кальварія, Квінс, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Д-р Василь Палідвор, секр.

АНДРІЙ Р. АФТАНАС, член УНС Відд. 217 ім. св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 1 квітня 1978 р. на 27 році життя. Нар. 1950 р. в Польщі. Членом УНС став 1965 р. Залишив у смутку матір Ольгу і вітчима Нестора Червінського, батька Стефана в Польщі і вуйка в ЗСА, тітку в Польщі та багато кузинів і приятелів. Похорон відбувся 8 квітня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепульчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

ОЛЕНА ФЕДУСЬ, членка УНС Відд. 309 Т-ва Український Клюб в Саґінав, Міч., померла 6 травня 1978 р. на 80-му році життя. Походила зі села Розношинці, пов. Збараж, Зах. Україна. Залишила у смутку дві дочки та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 9-го травня 1978 р. на цвинтарі Оливна Гора.

Вічна Їй Пам'ять!
П. Кобас, секр.

АННА Б. ХРОМЧАК, членка УНС Відд. 422 ім. Симона Петлюри у Філядельфії, Па., померла 28 квітня 1978 на 57 році життя. Нар. 8 грудня 1921 р. у Філядельфії, Па., а членкою УНС стала в 1972 р. Залишила у смутку чоловіка Томаса; дочки: Александру А. Савчук і Андрею Я. Тотаро та сина Тимотея І. Похорон відбувся 2 травня 1978 р. на Овкленд цвинтарі у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Томас Хромчак, секр.

СТЕЛЛА БЕНЕС, членка УНС Відд. 358 в Клівленді, померла 20 березня 1978 року.

Вічна Їй Пам'ять!
Мирослава Футей, секр.

ВАСИЛЬ ЛИТВИНИШИН, член УНС і довголітній голова місцевого Відділу 488 у Фініксі, Арізона, помер 15 березня 1978 на 83 році життя. Нар. в Долпотові, пов. Калуш; членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину Каролину, дві дочки: Марійку й Ірену, три внучки, одного правнука і брата Осипа з родиною. Похорон відбувся 18 березня 1978 р. на цвинтарі Ґрінвуд у Фініксі, Арізона.

Вічна Йому Пам'ять!
Я. Бакович, секр.

ПАВЛО ШВАЛЮК, член УНС Відд. 471 ім. ген. Т. Чупринки в Монтреалі, помер 10 березня 1978 на 57 році життя. Нар. 1921 р. в Україні. Членом УНС став у 1963 р. Залишив у смутку дочку Ріту Степанію Стасюк. Похорон відбувся 14 березня 1978 р. на цвинтарі Коте дес Нейґес в Монтреалі.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Андрухів, секр.

ІГНАТІЙ БАРАНЮК, член УНС Відд. 448 Т-ва Самопоміч в Монтреалю, Канада, помер 2 травня 1978 на 79 році життя. Нар. 30 грудня 1898 р. в Загірю, Зборів, Україна. Членом УНС став у 1956 р. Залишив у смутку дружину Агату (з дому Савицька) та сина Володимира. Похорон відбувся 5 березня 1978 р. на цвинтарі Нотр Дам Дес Нейґес в Монтреалю, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Плешкевич, секр.

КАТЕРИНА КІСІЛЬ, членка УНС Відд. 336 Т-ва Сокіл в Парма, Огайо, померла 13 травня 1978 р. на 85 році життя. Нар. в селі Милятичі, пов. Львів, Україна. Членкою УНС стала в 1934 р. Залишила у смутку мужа Григорія (кол. довголітнього секретаря того ж Відділу); дві дочки — Марію і Юлію; 4-ох внуків і 3-ох правнуків. Похорон відбувся 16 травня 1978 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс

Григорій Кісіль

ГЕЗА ЧАП, член УНС Відд. 288 Т-ва св. Димитрія в Бетлегем, Па., помер 2 червня 1978 на 59 році життя. Нар. 29 травня 1919 р. в Бетлегем, Па., а членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Михайла і Альберта, дочку Ларри Кілпатрік і 4 внуків. Похорон відбувся 4 червня 1978 р. на цвинтарі св. Йосафата в Ловер Сокон Тавншіп.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Мушастий, секр.

ПЕТРО ФЕДИК, довголітній член і секретар 292-го Відділу УНС св. Івана Хрестителя, помер 5 лютого 1978 р. на 67 році життя. Нар. 20 березня 1910 р. в с. Опака, Любачів, а членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку дружину Стефанію, дві дочки: Іванну Орлик з чоловіком Іваном та дітьми — Джейн Ани і Юліянною; Славку Сірс з чоловіком Павлом і їх донею Григорією та сестру Катерину в Польщі. Похорон відбувся 8 лютого 1978 р. на цвинтарі св. Ядвиги в Дірборн Гайтс.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1978 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. прибути. — В. Марущак, рекр. секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Т-во Т. Шевченка 64-ий Відд. відбуватиме збори під новою адресою: в церкві св. Марії, 73-81 Washington Ave., Clifton, N.J., о год. від 12 до 2-ої, точно. Проситься чл. прибути і відібрати дивідендові чеки. — Управа.